

Revisionskontoret
Karin Selander
Anders Marmon
Johan Magnusson

Granskning av Delårsrapport 2 2016

Rapport 11-16

Granskning av måluppfyllelsen i Delårsrapport 2, 2016

Bakgrund

Kommunallag och kommunal redovisningslag

Enligt kommunallagen (1991:900) 8 kap. 5§ ska fullmäktige ange mål och riktlinjer för verksamheten som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. God ekonomisk hushållning innebär inte bara att räkenskaperna ska hanteras på ett ansvarsfullt sätt. Lika viktigt är det finns mål och riktlinjer i syfte att driva verksamheten på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt. Landstingsfullmäktige ska därför besluta om såväl finansiella som verksamhetsmässiga mål.

Enligt lagstiftaren är en ekonomi i balans samt en väl fungerande uppföljning och utvärdering av både ekonomi och verksamhet nödvändiga förutsättningar för att leva upp till kravet på god ekonomisk hushållning. Målen ska följas upp kontinuerligt och ska utvärderas i delårsrapporten och årsredovisningen.

Landstinget ska enligt lag (1997:614) om kommunal redovisning upprätta en delårsrapport. Den ska innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av landstingets verksamhet och resultat sedan föregående räkenskapsårs utgång. Upplýsningar ska enligt lagen lämnas om sådana förhållanden som är viktiga för bedömningen av landstingets resultat eller ställning och händelser av väsentlig betydelse för landstinget.

Landstingets revisorer har uppdraget, enligt kommunallagen 9 kap. 9 a §, att bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som landstingsfullmäktige har beslutat. Revisorernas bedömning ska biläggas delårsrapporten inför landstingsfullmäktiges behandling av denna.

Syfte

Syftet med granskningen är att ge de förtroendevalda revisorerna underlag för att bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som landstingsfullmäktige har beslutat och formulerat i "Landstingsplan 2016" (landstingsplan).

Avgränsning

Granskningen avser ”Delårsrapport 2, Förvaltningsberättelse med bokslut och helårsprognos, januari-augusti 2016”. I det följande används benämningen delårsrapport. Landstingsstyrelsen godkände delårsrapporten vid sitt sammanträde den 11 oktober 2016.

Granskningen har baserats på en översiktlig granskning av delårsrapporten. Det innebär att granskningen har varit begränsad i omfattning, inriktad på övergripande analyser.

Avrapporteringen i denna rapport avser i huvudsak granskningen av de verksamhetsmässiga mål som formulerats i landstingsplanen.

För granskningen av de finansiella delarna av delårsrapporten har landstingets revisorer anlitat revisionsbyrå PwC. Konsulten redovisar resultatet av granskningen i en separat rapport. I föreliggande granskning kommer därför måluppfyllelsen av de finansiella målen att beröras på ett övergripande plan.

Metoder

Granskningen har genomförts i form av dokumentstudier och intervjuer med nyckelpersoner inom förvaltningsledningen. Därutöver har stickprovsvis granskning gjorts av underlag för några av resultaten som redovisas i delårsrapportens mätplan för uppföljning.

Granskning av måluppfyllelse

Jämförelse mellan Landstingsplan 2016 och delårsrapport 2

Landstingsfullmäktige har i Landstingsplan 2016 fastställt tre övergripande mål för landstingets verksamhet; god folkhälsa, trygg befolkning och nöjda patienter. Därutöver finns i landstingsplanen fyra mål för hälso- och sjukvården: inga vårdskador, bästa vårdkvalitet, vård utan köer samt respektfulla möten. Uppföljning av dels övergripande mål och dels mål för hälso- och sjukvården sker i delårsrapporten bland annat i förvaltningsberättelsen samt i den bilagda mätplanen för uppföljning.

I landstingsplanen framgår ett antal fokusområden, dels övergripande (bl.a. regional utveckling, folkhälsost strategi, personalstrategi, miljöpolitiskt program) och dels för hälso- och sjukvården (bl.a. ökad patientmedverkan, handlingsplan för jämställdhet och jämlikhet samt utvecklingsplan för hälso- och sjukvården). I förvaltningsberättelsen redovisas inte arbetet med fokusområdena explicit på ett samlat sätt som överensstämmer med landstingsplanens uppställning. Vi kan inte heller se någon beskrivning av arbetet med handlingsplan för jämställdhet och jämlikhet.

Mål och mätetal 2016 samt långsiktigt mål 2018 har även specificerats i den uppföljningsplan som bilagts landstingsplanen. Uppföljningsplanen är indelad i 9 delar, bland annat god folkhälsa, trygga medborgare, vård utan köer, attraktiv arbetsgivare, miljö och ekonomi. Till varje del finns ett varierande antal mål och mätetal angivna.

Av totalt 34 verksamhetsmål (exklusive ekonomiska mål) mäts 15 på tertial, varför någon måluppfyllelse för övriga 19 mål inte presenteras i delårsrapporten. Ett av verksamhetsmålen som mäts per tertial har uppfyllts helt i delårsrapporten. Således är resultaten för verksamhetsmålen som mäts per tertial, huvudsakligen inte förenliga med de mål som fullmäktige fastställt. Då mer än hälften av verksamhetsmålen endast mäts på helårsbasis, går det inte att säga huruvida resultaten i dessa fall är förenliga med fullmäktiges beslut.

I mätplanen saknas mål och mätetal för hälso-och sjukvårdens mål ”Respektfulla möten”.

Avrapportering av måluppfyllelse i delårsrapporten

Nedan följer en genomgång av måluppfyllelsen för respektive rubrik i delårsrapporten.

”God folkhälsa, trygga medborgare, nöjda patienter” samt ”Respektfulla möten”

För ”God folkhälsa, trygga medborgare, nöjda patienter” redovisas vilka mål och mätetal som ska tillämpas för redovisning av måluppfyllelse. Endast ett mål avser delåret, vilket medför att måluppfyllelsen i övrigt kommer att redovisas i årsredovisningen. Målet som mäts per delår, ”information från POMS – utveckling under året”, framgår i den bilagda mätplanen under rubriken ”nöjda patienter”. Beskrivning av måluppfyllelsen återfinns däremot främst i förvaltningsberättelsen under kapitlet ”Respektfulla möten”. Det framgår inte heller tydligt huruvida målet uppfyllts eller inte. Vi noterar att målet är svårt att mäta, såsom det är formulerat.

För ”Respektfulla möten” saknas mål och mätetal.

”Vård utan köer”, ”Vård utan vårdsador”, ”Bäst vårdkvalitet”

För kapitlen redovisas vilka mål och mätetal som ska tillämpas för redovisning av måluppfyllelse. Endast ett av målen (andel patienter som får läkarbedömning inom 60 min på akutmottagning) uppfylls helt i delåret. Tre mål inom ”Vård utan köer” uppfylls enstaka månader.

Någon tydlig jämförelse av måluppfyllelsen mellan åren är svår att göra, då sättet att redovisa måluppfyllelse omformulerats (exempelvis målet för basala hygien- och klädregler där följsamheten 2016 ska vara högre än 85 % medan det under 2015 skulle vara högre följsamhet jämfört med föregående år alla månader) samt i vissa fall mäts på olika sätt (exempelvis varierande nationella höst- eller vårmätningar). Vidare har det under 2016 tillkommit mål, som inte går att jämföra historiskt.

”Attraktiv arbetsgivare”

För ”Attraktiv arbetsgivare” redovisas vilka mål och mätetal som ska tillämpas för redovisning av måluppfyllelse. Inom medarbetare redovisas i delårsrapporten att landstinget inte uppnår målet om en sjukfrånvaro som är mindre eller lika med 5 procent.

”Minskat miljöavtryck”

För ”Minskat miljöavtryck” redovisas vilka mål och mätetal som ska tillämpas för redovisning av måluppfyllelse. Samtliga mål inom miljö avser dock helår, vilket medför att måluppfyllelsen kommer att redovisas i årsredovisningen.

”Ekonomi”

Landstingsfullmäktige har i landstingsplanen fastställt mål för landstingets budgeterade resultat, nettokostnadsram och avsättning till pensionsfonden. Landstingsfullmäktige har beslutat om avsteg från målet om överskott på 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.

I delårsrapporten framgår att landstingsstyrelsen bedömer att målen som mäts per tertial; budgeterat resultat samt budgeterad nettokostnadsram kommer att uppfyllas. Det prognostiserade helårsresultatet för landstinget innebär ett överskott på 62,2 miljoner kronor, vilket är 12,2 miljoner kronor bättre än budgeterat. De prognostiserade nettokostnaderna uppgår till 7 858,3 miljoner kronor, vilket är 0,6 miljoner kronor lägre än budgeterat. Av förvaltningsberättelsen framgår även att målet om avsättning till pensionsfonden bedöms uppfyllas på helåret.

Hälso- och sjukvården sammantaget bedöms överskrida budgeten med 94,9 miljoner kronor. Budgetavvikelserna återfinns inom område öppenvård samt område slutenvård.

Revisionskontorets samlade bedömning

Resultaten för verksamhetsmålen i delårsrapporten som mäts per tertiäl, är huvudsakligen inte förenliga med de mål som fullmäktige har beslutat om. Endast ett av verksamhetsmålen som mäts per tertiäl har uppfyllts helt i delårsrapporten.

För kapitlen god folkhälsa, trygga medborgare samt minskat miljöavtryck redovisas inte måluppfyllelsen, då samtliga mål där enbart mäts på helåret 2016.

De ekonomiska resultaten i delårsrapporten är förenliga med de finansiella målen som mäts på tertiälnivå; landstinget bedöms uppnå sitt budgeterade resultat samt sin budgeterade nettokostnadsram. Övriga två finansiella mål mäts på helårsbasis.

Anders Marmon
Certifierad kommunal revisor

Johan Magnusson
Certifierad kommunal revisor

Karin Selander
Certifierad kommunal revisor